

MÚLTIDÉZŐ

**A Nagyatádi Állami Általános
(Reál) Gimnázium alapítása és első négy éve**

1953-2007

Múltidéző

XX.

Tamás Lajos

**A Nagyatádi Állami Általános
(Reál) Gimnázium alapítása és első négy éve**

Nagyatád

2007.

Írta és szerkesztette: Dr. Tamás Lajos

A kiadvány elkészítéséhez és annak hitelességéhez jelentős mértékben hozzájárult Deli István és Selmeczi Miklós volt igazgatók, továbbá Varga József volt osztályfőnök visszaemlékezése, valamint a Dr. Tamás Viktor által felkutatott eredeti dokumentumok másolatának felhasználása.

Kiadó:
Városi Könyvtár
Nagyatád

Felelős Kiadó:
Varga Éva igazgató

A címlapon az első érettségizők tablójának másolata.

ISBN 978-963-06-2967-6
ISSN 1416-1311

Készítette a Nagyatádi Mini Nyomda Kft.

ELŐSZÓ

Egy nemzedék, egy korosztály, egy közösség, egy osztály: „A Nagyatádi Gimnázium 1957-ben végző tanulói.” Ez a tabló felirata, rajta a képek – fiatal emberek. Fiatalok, akik 50 évvel ezelőtt tettek érettségi vizsgát, mint az első évfolyam, akik ebben az 1953-ban alapított iskolában végezték középiskolás tanulmányaikat. Az iskola első induló osztálya. Az az osztály, amelynek diákjai fél évszázad után is tartják a kapcsolatot és 5 évente találkoznak. Őrzik a hagyományt, bennük van az elsők büszkesége, felelősségérzete, kötődése – az iskolához, egymáshoz.

A képek között ott vannak a tanárok fotói. Iskolát teremtett az alapító igazgató, a tantestület, az első években a Nagyatádi Gimnáziumban dolgozó pedagógusok. Az iskolateremtők között volt Varga József tanár úr, aki az első osztályt tanította, később osztályfőnökük volt. Egy helyen és egy időben indult el az ő pedagógus pályája és e jeles osztály diákjainak gimnáziumi évei. Később Varga József igazgató úr évtizedeken át igazgatta, vezette a gimnáziumot; értékrendet, követelményrendszert, következetességet teremtve. Egész pályáját ennek az intézménynek szentelte úgy, hogy eredményes, jó iskolát teremtett és irányított – s itt dolgozott az első osztálytól a nyugállományba vonulásáig.

A címlap tablóján a képek. Az első nagyatádi gimnáziumi osztály. Róluk, korukról, az iskola indulásáról, első éveiről szól ez a kötet annak kapcsán, hogy 50 éve érettségiztek.

Miért fontos ez? Kinek fontos ez?

Nekik, az osztálynak biztosan. S nekünk, akik most itt élünk, tanulunk, dolgozunk Nagyatádon, nagyon fontos. Mert a Mi iskolánk első gimnazistái voltak ők, s az Ő iskolájuk a Mi iskolánk is most. Hozzánk tartozik, valahol a miénk ez az első osztály és miénk az ő ifjúságuk Nagyatádjá.

Köszönöm Dr. Tamás Lajosnak, az első induló osztály tanulójának, hogy gondosan és szeretettel megírta, szerkesztette ezt a kötetet. Ezzel megörökítette korosztályuk és iskolájuk ifjúságát, nagyon szép korszakát.

Azóta középiskolás nemzedékek sora nevelkedett és tanult, lett gyermekből ifjúvá Nagyatádon, a gimnáziumban. Tudást és önismeretet, tapasztalást és emberismeretet, élményeket és eligazítást kaptak az iskolától. Az itt eltöltött évek meghatározóak, és mindent: jellemet, jövőt, tudást, viselkedést, életutat befolyásolóak voltak és ma is azok.

Kívánom, hogy az 1957-ben nagyatádi gimnazistaként érettségizett osztály őrizze sokáig tovább szép emlékeit, az egymáshoz fűződő barátságukat, iskolájuk és Nagyatád szeretetét.

Nagyatád, 2007. augusztus

Ormai István
polgármester

I. FEJEZET

ELŐZMÉNYEK

1. Életmű átadása a nagyatádi Városi Könyvtárnak

Nagyatádon születtem 1938-ban, édesapám kereskedő, édesanyám háztartásbeli volt.

Szüleim a harmincas évek elején. A kisbaba Klára nővérünk.

Testvéreim: Árpád (1936. Közgazdász-jogász, már az atádi temetőben pihen szüleink közelében, Tamás Viktor (1946. jogász).

A gimnázium elvégzése után egy évig a járási könyvtárban dolgoztam. 1958-ban vettek fel a pécsi jogi karra, ahol '63-ben végeztem, majd itt lettem oktató, tanársegéd, adjunktus és docens. Az oktatási tevékenység mellett tudományos munkát is végeztem, közel száz publikációm jelent meg. Munkám elismeréseként több kitüntetést, pl. Akadémiai Nívó Díjat is kaptam, de ennél többet jelent számomra a hallgatók elismerése. Sokféle tisztséget is betöltöttem, voltam kollégiumigazgató, tanszékvezető, rektorhelyettes és a PEAC Labdarúgó szakosztályának elnöke.

Több külföldi egyetemen tartottam előadást, fél évig Bayreuthban voltam vendégoktató és eljutottam Japánba is. Az egyetemi munkám mellett ügyvédi tevékenységet is gyakoroltam és dolgoztam parlamenti szakértőként és miniszteri tanácsadóként. Tagja voltam a Malév felügyelő bizottságának és igazgatósági, később felügyelő bizottsági elnöke a Pannon Volán Zrt.-nek.

A Somogyi Hírlap 2007. február 12-i számában rövid tudósításban adta közre, hogy tudományos tevékenységem eredményeként megszületett különböző köteteket, tanulmányokat a nagyatádi Városi Könyvtárnak adományoztam.

Életművét adományozta a nagyatádi könyvtárnak

Életművének darabjait, valamint gimnáziumi évekről írt emlékezését ajándékozta a Nagyatádi Városi Könyvtárnak Tamás Lajos, aki Nagyatádon töltötte fiatalságát, majd jogászként vált ismertté, elismertté országszerte.

A Pécsi Tudományegyetemen és más felsőoktatási intézményekben is oktató tanár elsősorban gazdasági és kereskedelmi jogról szóló könyveit, egyetemistáknak írt oktatási jegyzeteit és kedvenc – általa is művelt – sportjáról, a fociról, valamint a Fradiról szóló könyveit hozta el szülővárosába.

■ **Jó helyen lesznek az elismert jogász emlékei, egyetemi jegyzetei.**

A 68 éves, ma is aktív jogász azt mondta: mindig erősen kötődött Nagyatádhoz, és úgy érzi, hogy életének legfontosabb állomásait dokumentáló emlékei

itt jó helyen lesznek. A városból elszármazott szakember családja és nagyatádi barátai, iskolatársai körében adta át munkásságának írásos darabjait a város könyvtárának.

Köszönetként Ormai István polgármester Nagyatád monogramfiáját, valamint egy, a város címerét ábrázoló jelvényt adott át Tamás Lajosnak.

■ Csikós M.

Életművét adományozta a nagyatádi könyvtárnak

2. Visszatekintés a gimnázium alapítására és első négy évére

A város polgármesterével Ormai Istvánnal, a könyvtár igazgatónőjével, Varga Évával és munkatársaival, továbbá barátaimmal és volt osztályfőnökömmel folytatott beszélgetés középpontjában a gimnázium alapítása és első négy évének története állt. Ennek kapcsán vetette fel a könyvtár igazgatónője, hogy hiánypótló kiadvány lehetne, a Nagyatád Város Önkormányzata által gondozott sorozatban – a „Múltidéző”-ben – közreadni az ezzel kapcsolatos emlékeket, különös figyelemmel a közelgő – 50 éves – érettségi találkozóra. Természetesen örömmel vállalkoztam a felejthetetlen időszak eseményeinek bemutatására, felelevenítésére, annál is inkább, mert úgy ítéltem meg, hogy a gimnázium alapításának 50 éves évfordulójára kiadott „Emlékkönyv”-ben (Szerkesztette: Dr. Büttnerné Bódy Ágnes) közzétett visszaemlékezések ezzel még pontosabbá és hitelesebbé tehetők.

A gimnázium alapítására és első négy évére egyébként a Nagyatád Monográfiája II. (Szerkesztő: Bősze Sándor, Nagyatád, 2001) 346. oldalán – eredeti dokumentumokra való

hivatkozással – is találhatunk adatokat. A későbbiekben az első igazgató visszaemlékezései és egyéb dokumentumok ennél pontosabbá teszik az alapítás körülményeit, de már itt jelezni kell, hogy az 1953/1954-ben kezdődött gimnáziumi oktatás nem ötvennyolc, hanem ötvenkilenc tanulóval indult. Az első érettségizők száma nem harmincöt, hanem harmincegy fő volt, az első négy év alatt összesen nem hat, hanem öt osztályfőnöke volt az első osztálynak és Deli István nem Tóth Józsefet, hanem Gál Ambrust váltotta az igazgatói székben.

A megtisztelő feladatot tehát elvállaltam és megkezdtem a munkát. A célom az volt, hogy ez a kiadvány hiteles adatokat és tényeket is tartalmazzon. Ehhez viszont eredeti dokumentumokra és a „legilletékesebb személyek” (volt tanárok, igazgatók) visszaemlékezéseire volt szükség. Selmeczi igazgató urat személyesen kerestem fel balatonlellei otthonában és megkértem arra, hogy röviden foglalja írásba az alapításhoz kapcsolódó és az első tanévvel összefüggő emlékeit. Ugyanezt telefonon kértem a Szekszárdon élő volt osztályfőnökünktől, későbbi igazgatóunktól, Deli Istvántól. Személyesen kértem fel Varga Józsefet az első érettségizők osztályfőnökét is visszaemlékezéseinek elkészítésére.

Az alapítás és az első négy év bemutatásához nélkülözhetetlenek a korabeli eredeti dokumentumok. Felkértem ezért Dr. Tamás Viktort, aki Somogy megyében „a nép ügyvédje”, hogy kaposvári kapcsolatai révén nyújtson segítséget ebben. Annak ellenére, hogy a levéltári anyagokat a történelem viharai jelentősen megritkították, mégis sikerült „szorgalmas és kitartó munka eredményeként” nagyon értékes eredeti dokumentumokat megszereznie közreadás céljából. Ebben a munkában jelentős segítséget kapott Dr. Szántó Lászlótól, a Somogy Megyei Levéltár osztályvezetőjétől, amit ezúton is hálásan megköszönök.

II. FEJEZET

A GIMNÁZIUM ALAPÍTÁSA

1. A gimnázium első igazgatójának, Selmeczi Miklósnak visszaemlékezése

Selmeczi Miklós a Nagyatádi I. Önálló Állami Általános Iskola és egyben az induló gimnázium első igazgatójának visszaemlékezése:

Selmeczi Miklós: Nagyatádi iskolák az ötvenes évek elején

A nagyatádi Ady Endre Gimnázium és Szakközépiskola 2003-ban ünnepelte fennállásának ötvenedik évfordulóját. A szép és bensőséges találkozón megilletődve láttam, hogy az elvetett magból milyen impozáns, a megyében is meghatározó jelentőségű intézmény lett. Örömmel láttam, hogy a lelkes és felkészült tanári kar milyen szép eredményeket ért el a tanulóifjúság oktatásában, nevelésében. Tapasztalhattam, hogy a volt diákok szeretik és becsülik iskolájukat és a várost, amely négy évig otthonuk volt.

A találkozó óta négy év telt el, az első végzős osztály ez évben ünnepeli érettségijük ötvenedik évfordulóját. Meghívtak és arra kértek, írjam le a gimnázium megalakulásának körülményeit, megemlékezve az első tanári karról.

Az első félhivatalos hírek már 1951-ben felröppentek a járási székhelyeken megszervezendő középiskolákról: 1952-ben a hírből valóság lett. Egy megyei igazgatói értekezleten feladatul kaptuk a tárgyi és személyi feltételek megszervezését. A középiskolát mindenki akarta: húsz éves nagyatádi munkám alatt meggyőződhettem arról, hogy a helyiek szeretik iskolájukat, de ritkán tapasztaltam ilyen egységes és aktív támogatást. Sokat segített a járási pb. titkára, Szabó Gábor és a művelődési osztály dolgozója, dr. Krivarics Lajosné.

Ennek a támogatásnak az értékét növeli, ha felidézünk néhány képet az 1953-as Nagyatádról, az emberek körülményeiről, az iskolák helyzetéről.

Hét éve fejeződött be a második világháború. A három hónapig tartó front nyomai még ott voltak a házak falain és az emberek lelkében. A Széchenyi tér, a Baross, a Kossuth, a Zrínyi utcák különösen sokat károsodtak. A park aknák által lecsonkolt fái kezdtek újjáéledni. A Ragyás vendéglő előtt eltemetett bolgár

katonák hamvait a központi temetőbe vitték. Újjáéledt, szorgos emberkezek nyomán újra indult az élet. A templomhoz vezető úton lévő rózsalugas – amelyhez személyes emlékek fűznek – újra virágzott.

Az iskolaépületek is károsodtak. A volt Polgári iskola, amelyben a Tanonciskola volt, hasznavehetetlenné vált, a kidőlt falát ugyan helyrehozták, a bútorok egy része is megmaradt. „Tanítási célra alkalmatlan” – mondta a hivatalos verzió, de később, ha a szükség úgy hozta, itt is tanítottunk.

A Széchenyi téren lévő ún. fiúiskola a háború végén hadikórház volt. A tető erősen megrongálódott, de 1945 szeptemberében megkezdődött a tanítás. Felújítása 1950-ben fejeződött be. A leányiskolát (zárda) a front alatt menekültek lakták. A tornaterem mögötti kertben még 1953-ban is a menekültek sírjait gondozták a gyerekek.

Ez volt a helyzet. A társadalmi segítséggel rendbe hozott tanteremben tanítottunk, több mint ezer általános iskolást és 80 szakmunkás tanulót. Ha a szükség úgy hozta, három váltásban dolgoztunk. Ilyen körülmények között kellett helyet találnunk a gimnáziumi osztálynak.

Első lehetőségként a Baross utcában lévő – nagyrészt üresen álló, félig romos – volt laktanya épületre gondoltunk. A tüzetesebb vizsgálódás azt bizonyította, hogy az épület tanítás céljára alkalmatlan. Az emelet és a padlástér évekig gabonaraktár volt. Az ablakok, ajtók hiányoztak, a padlót szétrágták az egerek és a patkányok. A további keresgélés sem hozott eredményt. Az idő viszont sürgetett, mert ott toporgott a versenyre kész többi járás, hogy megelőzzenek minket. A helyzet kényszerítette ki, hogy a fiúiskola egyik tantermében kezdtük a tanítást, bízva a népi mondásban: „Ahol kilenc gyerek elfér, ott jut hely a tizediknek is.” A volt polgáriból áthozott négyszemélyes padokkal rendeztük be az emelet egyik tantermét.

A hely problémája megoldódott. Maradt még a fontosabb, a tanári kar kérdése. Kik tanítsanak?

Zavarban vagyok, mert most visszaemlékezve, a nevek és az arcok sokasága merül fel bennem. Olyanoké, akik közvetve, vagy közvetlenül részt vettek az iskola létrehozásában. 1953-ban sok kiváló, szakmáját szerető pedagógus dolgozott Nagyatádon. Könnyű volt a válogatás. Ma is büszke vagyok arra, hogy velük dolgozhattam.

Akik az első, majd a második évfolyamban is tanítottak:

Kajdi Gusztávné

Kisasszondi János

Ruttner Andor

Fülöp Gyula

Kiss János

Kraumann Erik

Pintér Ernő

Sárdi Sándor

Selmeczi Miklós

Volt, aki szerzetestanárként kezdte, falusi plébánosként folytatta, középiskolai tanárként fejezte be aktív pályafutását. Ketten az első, ketten a második világháborúban járták meg az orosz fogságot. Egyikőjüket a nyugat határ melletti kitelepítési hullám sodorta Nagyatádra és volt, akit a szlovákiai lakosságcsere kényszerített a Felvidék elhagyására. Valamennyien kiválóan vizsgáztak az élet iskolájában is.

Az élet nem fukarkodik véletlen találkozásokkal, párhuzamokkal. Diákként az esztergomi vasútállomáson, vonatra várva nézegettem egy fürdő reklámképét, amely alatt a szöveg Nagyatádra csalogatta a fürdeni vágyókat, dicsérve a gyógyvíz áldásos hatását. 1942-ben másodéves képzős voltam, amikor egy nyugdíjas házaspár költözött a szomszédunkba. Miklósi Feri bácsi sokat mesélt az életéről, többek között arról, hogy az 1920-as évek elején Nagyatádon volt igazgató. Emlegette a gyönyörű parkot és különös szeretettel a templomba vezető út melletti rózsalugast. 1947 tavaszán a valóságban is láthattam mindazt, amiről mesélt. Számomra a háború által megviselt, romos Nagyatád is szép volt. Szép az újjáéledő park, az ismét virágzó rózsalugas.

Húsz év alatt, amit ott töltöttem a világ legszebb városává fejlődött. Tudom, hogy ez túlzás, de nekem ma is a legszebb. Megdobban a szívem, ha nevét hallom, szeretem ma már számomra ismeretlen lakóit.

Szívből kívánom, hogy szépüljön és fejlődjön a város. Iskolái sok képzett, városukat szerető lokálpatriótát neveljenek. És kérem, vigyázzanak a rózsalugasra.

2. Korabeli dokumentumok a gimnázium alapításáról

- a) A Somogy Megye Tanácsa 853-166-1/1952. számú iratgyűjtőjének másolata az „Új gimnáziumok szervezésének megvizsgálása”

SÓMOGYMEGYE TANÁCSA	
Vasvárosi utca 1. sz. házszám	
X. október 22. 1952.	
Közzététel: Iratgyűjtőhöz: 853-166-1/1952. sz.	
Tervezési osztály	
853-166-1	
Tervezési osztály	
Készítette: [Name]	
Ellátta: [Name]	
Szerkesztette: [Name]	
[Handwritten notes]	
[Handwritten signature]	
[Handwritten text]	
[Handwritten signature]	
[Handwritten text]	

363

Osten Horvath

Új gimnáziumok szervezésének megvizsgálása.

b) A Köznevelési Minisztérium levele a Megyei Tanács VB. X. oktatási osztálya vezetőjéhez (8531-3165/1952. VII. előadó Gaál Géza, aláíró: László József sk. csoportvezető)

Címzett: 8531-3165/1952.VII. Előadó: Gaál Géza /303 mellék/	 KÖZNEVELÉSI MINISZTERIUM BUDAPEST, V. SZALAY-UTCA 19-24 Telefon: 128-505, 179-438 Címzett: Megyei Tanács VB.X.Oktatási Osztálya Vezetőjének, Kaposvár. Díjazalmegyeze.	Tárgy: <i>tookly</i> Új gimnáziumok szervezésének megvizsgálása. Hiv. sz.: Mell.:
<p> Az Oktatási Osztály előterjesztést tett, hogy 1953-54-es tanévben új gimnáziumot szeretne szervezni Nagyatádon és Tabon. A szervezési feltételek megvizsgálása érdekében a K.M. Iskolai Terv- és Pénzügyi főosztályának megbízottja a helyszínrre kiszáll. Az Oktatási Osztály képviselőjét / 1 személyt/ a szervezés színhelyére a K.M. gépkocsija elviszi. Előreláthatólag az Oktatási Osztályra a gépkocsi november 25-én, kedden 8 órára ér és Nagyatádra kb. 1/2 10-re, Tabóra kb. 14 órára. </p>		
<p> Kérem az Oktatási Osztályt, hogy az iskolaszervezés gyors és mégis körültekintő megvizsgálása érdekében a jelzett időpontra alakítsa meg a helyszínen a szervezési bizottságot. A szervezési bizottságban foglaljon helyet a járási pártbizottság képviselője, a járási oktatási csoport vezetője, a helyi pártszervezet képviselője, a helyi tanács vb elnöke vagy vb. titkára, akik az iskolaszervezésről javaslattal tesznek. - Az Oktatási osztály hozza magával 4 példányban a szervezendő iskola vonzasi térképét, megjelölve azon a tavoltságot, utvonalat és egyes közlekedési a Villamosított tanú-ISK számát. - Jelezze fel a járási lehetőségeket is. /vasút, autóbusz, kerékpár, stb./ - A járási oktatási csoporttal egyezzenek 4 példányban megkötve el az iskola esélye kiszámított évi költségvetés alaprajzát az egyes helyiségek méreteinek feltüntetésével. </p>		
<p>Budapest, 1952. évi november 20.</p>		
<p>A kiadmány/hiteléül:</p> <p><i>Méty</i> s.hiv. vezető.</p>		<p>László József s.k. csoportvezető</p> <p><i>László</i></p>

- c) A Megyei Tanács VB gazdasági előadójának (Soóki Gábor) levele a Járási Tanács Oktatási Csoportjának „Új gimnáziumok szervezésének megvizsgálása” tárgyában (853-166-1/1952. sz.)

853-166-1/1952.sz.
Előadó: Soóki Gábor.

Tárgy: Új gimnáziumok szervezésének meg-
vizsgálása.

Járási tanács oktatási cs.

.....

A Központi Minisztérium fenti számú rendelteték másolatát megküldöm azzal, hogy a rendelet értelmében haladéktalanul intézkedjek a szervezési bizottság működésében való összenívására iránt. Továbbá készíttesse el 4-4 példányban a szervezendő iskola vezetési tervképét és az iskola céljára kiemelt épület vázlatos alaprajzát.

"Az Oktatási Osztály előterjesztést tett, hogy 1953.-54.-s tanevben új gimnáziumot szeretne szervezni Nagyatádon és Tabon.

A szervezési feltételek megvizsgálása érdekében a KM Iskolai Terv- és Pénzügyi Osztályának megbízottja a helyszínre kiszáll. Az Oktatási Osztály képviselőjét/ 1 személyt/ a szervezés színhelyére a KM gépkocsija elviszi. Előreláthatólag az Oktatási Osztályra a gépkocsi november 25.-én, kedden 8 órára ér és Nagyatádra kb. 1/2 lo-re, Tabra kb. 14 órára.

Kérem az oktatási osztályt, hogy az iskolaszervezés gyors és megismerhető megvizsgálása érdekében a jelzett időpontra alakíttassa meg a helyszínen a szervezési bizottságot. A szervezési bizottságban foglaljon helyet a járási pártbizottság képviselője, a járási oktatási csoport vezetője, a helyi pártszervezet képviselője, a helyi tanács v.b. elnöke, v.V.B. titkára, akik az iskolaszervezésnél javaslatot tesznek. Az oktatási osztály hozza magával 4 példányban a szervezendő iskola vezetési tervképét, megjelölve azon a ~~szükséges~~ távolságot, útvonalat és egyes községeknél a VIII. osztályos tanulók számát. - Jegyezze fel a járási 1 hetőségeket is./Vasut, autóbusz, kerékpár stb./ - A járási oktatási csoporttal ugyancsak 4 példányban készítse el az iskola céljára kiemelt épület vázlatos alaprajzát az egyes helyiségek méreteinek feltüntetésével."

/Soóki Gábor/
gazi.előadó

- d) Selmeczi Miklós igazgató levele a Nagyatádi Járás Tanácsa Végrehajtó Bizottságának Igazgatási Osztályához „Helyiségigénylés gimnázium céljára” tárgyában (112/1952-53. sz.)

Nagyatád I. Önkormányzati Állami Általános Iskola
IGAZGATÓSÁGA

112/1952-53.sz.

Tárgy: Helyiségigénylés gimnázium céljára.
Melléklet: 1 db

Nagyatádi Járás Tanácsa Végrehajtóbizottságának
Igazgatási Osztálya

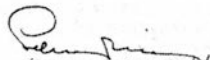
N a g y a t á d

Az 1953-54. tanévben meginduló nagyatádi általános gimnázium részére kérem kiutalni a Magyar Protestáns Árva Egylet tulajdonát képező volt Baross-laktanya I. emeletének keleti szárnyát. /A mellékelt alaprajz szerint./

Nagyatádon a gimnázium elhelyezésére más helyiséget, amely a célnak megfelelne, nem találtak.

Nagyatád, 1953. február 14-én

/Selmeczi Miklós/
igazgató.

- e) Nagyatádi Járási Tanács VB Igazgatási Osztálya 809-24/1953 rsz. Véghatározata a gimnáziumi épület kiutalásáról (aláíró Kövesdi Erzsébet osztályvezető)

Nagyatádi Járási Tanács VB. Igazgatási Osztálya.
Nagyatád, Mátyás utj a 15, tel. 1.661.

809-24/1953 rsz. 8/2/c

Tárgy: Gimnázium helyére kiutalás igénylés.

Véghatározat:

A 19.070/1951 D. sz. nr. 9 §-a alapján igénybevevő Nagyatád községben "Lórád utcában lévő A Magyar -rotundán" fele terület tulajdonát képező volt 1000 laktanya épület I emeletének keleti szárnyát és azt a "Nagyatádon létezőn lévő gimnázium" részére kiutalás.

Megközelítés:

Igy határozom azt a kiutalás helyiséget jelenleg senki nem használja, a 75/1 helyi önkormányzati határozat arról lemondott így a kiutalásnak azonnal akadályát nem képez.

Véghatározatom ellen a kézbe vitelt követő 15 napon belül írásban lehet felülvizsgálni a közzétett adatok helyes megadását illetően kell benyújtani.

Erről értesíttem:

- 1./ Községi Tanács VB Nagyatád.
- 2./ Állami Vezetőség Iskola Igazgatóságát Nagyatád.
- 3./ Dr Gáspár József Nagyatád.

Nagyatád, 1953 február hó 16 napján

Kövesdi Erzsébet
osztályvezető.

//
- 1

Gáspár József
" " "
Juhalics

3. A Somogyi Hírlap tudósítása az alapításról

A *Somogyi Hírlap* 1953. augusztus 30-i számában az alábbi cikk keretében tudósított a gimnáziumi oktatás megkezdéséről:

Új gimnáziumok létesültek megyénkben

Somogy megye fiataljai előtt egyre nagyobb tanulási lehetőségek nyílnak meg, hogy tudásukat továbbfejlesztve mind hasznosabb dolgozói lehessenek szocializmust építő hazánknak. Ezt bizonyítja az is, hogy míg a felszabadulás előtti években csupán csak 4 középiskola működött — ha a felső tagozatokat számítjuk, 600 tanulóval —, addig a felszabadulás utáni években ez a szám egyre emelkedett: 1953-ban már 12 korszerűen berendezett intézetben közel 2000 tanuló elégíthette ki tudásszomját.

Kormányzatunk a továbbiakban is célul tűzte ki az ifjúság fokozottabb nevelését. Ezt az újabb jelentős intézkedést támasztja alá Somogyban is a most épülő siófoki gimnázium és a többmillió forintos beruházással épülő kaposvári tanítónőképző, melyekben a jövő évben kezdődik meg a tanítás.

Az újonnan épülő iskolákon kívül átépítési munkákkal ebben az

évben a megye két járási székhelyén, Tabon és Nagyatádon létesítettek gimnáziumot, ahova majd a környék fiataljai járnak.

Tabon és Nagyatádon is az iskola nevelőtestületének és a közéleti tanács végrehajtóbizottságának irányítása mellett a tanulóifjúság és a gyermekek jövőjéért minden harcra kész szülők társadalmi munkával építették át illetve hozták rendbe a gimnáziumnak szánt épületrészeket. Ezzel közel 100.000 forint állami hitel felhasználását takarították meg.

Tabon a volt polgári iskola épületét újították fel erre a célra. Nagyatádon a község egyik legszebb terével, a Széchenyi-parkkal szembelevő általános iskola épületében rendezték be a tantermeket. Ezzel az intézkedéssel — bár a gimnáziumok ebben az évben csak egyosztályosak — már Somogyban közel százal több tudásra szomjas fiatalnak tudnak helyet biztosítani a középiskolákban.

III. FEJEZET

AZ ELSŐ NÉGY ÉV TÖRTÉNETÉBŐL

1. Igazgatók és osztályfőnökök az első négy évben

<i>1953/54.</i> tanévben	igazgató	Selmeczi Miklós
	osztályfőnök	Német Erzsébet (Szatmáry Árpádné)
<i>1954/55.</i> tanévben	igazgató	Tóth József
	osztályfőnök	1. félévben: Zuggó Magdolna 2. félévben: Seregy Lajos
<i>1955/56.</i> tanévben	igazgató	Gál Ambrus
	osztályfőnök	Deli István
<i>1956/57.</i> tanévben	igazgató	Deli István
	osztályfőnök	Varga József

A fentiekből következően minden tanévben új igazgatónk és új osztályfőnökünk volt.

2. Deli István visszaemlékezései

Deli István: A jövő záloga a fél évszázados múlt

1955-ben szereztem középiskolai tanári oklevelet Szegeden. Akkoriban nem kellett tanári állás után futkosnunk. Nem is pályázat útján helyezkedtünk el, hanem az egyetemen meghirdetett munkahelyekre jelentkezhattük.

Tanulmányaink alatt jó baráti kapcsolat alakult köztünk Halmos Józseffel. Mindkettőnket jellemzett valamiféle elvszerű magatartás. Ennek alapján döntöttünk úgy, hogy szülő- és lakóhelyünkhöz közel nem helyezkedünk el, ugyanis szeretttük volna megvédeni magunkat az ismerősök, rokonok, régi barátok protekciós kívánságaitól. De azt is elhatároztuk, hogy – ha csak mód van rá – egy iskolához jelentkezünk. Halmos József Baranya, én Tolna megyéből származtam, tehát ezt a két megyét kizártuk. A sors azonban kedvünkben járt, mert hirdettek két középiskolai tanári állást a csurgói gimnáziumban. Nosza, bejelentettük, hogy szeretnénk elfoglalni az állásokat. Az egyetem ezt tudomásul vette, és továbbította igényünket a Somogy Megyei Tanács Művelődési Osztályára. Itt kellett jelentkezünk 1955. július elején. Megjelentünk annak rendje

és módja szerint a személyzeti vezetőnél. Szívélyesen üdvözölt bennünket, dicsérte szándékunkat és azt a figyelemreméltó gondolkodásunkat, hogy a „végeken” működő iskolát részesítettük előnyben. „De! Van egy kis bökkenő” – mondja a tiszteletre méltó hölgy (bocsánat: elvtársnő). Ugyanis ez a két állás így nem igaz, mert csak az egyik van Csurgón, a másik Nagyatádon. Csurgónak némi hírért ismertük, Nagyatádról csak annyit tudtunk, hogy nem messze van Csurgótól. Kaptunk némi tanácskozási időt. Úgy döntöttünk, hogy maradunk, hiszen tényleg nincs messze egymástól a két település, szinte bármikor találkozhatunk. Hogy ki melyik helyre megy, azt pedig sorshúzással döntjük el. Bejelentettük döntésünket a személyzeti vezetőnek, aki azonnal elővett egy hosszabb és egy rövidebb gyufaszálat. Aki a hosszabbat húzza, az megy Csurgóra (hiszen ez volt az eredeti szándékunk), aki pedig a rövidebbet, az Nagyatádra. Én húztam a rövidebbet. Ennek megfelelően 1955. július 15-én jelentkeznem kellett Gál Ambrus igazgató elvtársnál. (Aki szintén ekkor kezdte igazgatói működését Nagyatádon, immár harmadik igazgatóként a harmadik éve működő iskolában.)

Nyilvánvaló volt, hogy az induló iskolának nem volt szüksége az én teljes orosz szakos tanári kapacitásomra. Mivel ekkor az

egyetemen csak egyszakos tanári képzés folyt, megkérdeztem: mit kell még csinálnom az orosztanítás mellett?

– Á, ecsém, sose félj, lesz munkád elég.

– De mégis mi?

– Hát ugye nincs, aki a földrajzot, állattant (biológia), légót tanítson, meg szeretném, ha lenne az iskolának egy énekkara, de nincs vezető.

Szerényen megjegyeztem, hogy én a felsoroltak közül egyikhez sem értek. Mire ő bölcsen megjegyezte: mindent meg lehet tanulni. Így lett belőlem botcsinálta földrajz-, biológia- és légótanár is. Az énekkarvezetés elleni tiltakozásom elfogadta, mert megértette, hogy aki a kottát sem ismeri, az mégsem lehet énekkarvezető.

Megkérdeztem: milyen albérleti lehetőségek vannak Nagyatádon. Mire ő: ne keress te semmit ecsém, itt van az emeleten egy üres lakás, amelyben szépen el fogtok lakni a kollégáiddal. Ez anyagilag is jól jött, ami végül is négy legény „együttélését” jelentő kellemes emlékeket hagyott maga után.

A tanárellátottság Nagyatádon viszonylag gyorsan rendeződött. Lassan-lassan mindenki a szakmáját művelhette. Kallós Károly kórusimádata megoldotta a kóruséletet is az iskolában, de azon kívül is. Köztudott, hogy a kórus a rádiószereplésig is eljutott.

A tantestület életkor szerinti összetétele viszonylag szerencsésen alakult. Idősebb, tapasztaltabb középkorúak, fiatal, kezdő tanárok harmonikus és ambiciózus kolléganők és kollégák találkoztunk a testületben. Úgy ítélem meg – ötven én távlatából is – hogy a város hamar elfogadott bennünket, a szülők körében is támogatásra talált az a szándékunk, hogy fegyelmet követelő, igényes oktatást szeretnénk megvalósítani az iskolában. Erre a stratégiára azért is szükség volt, mert az egyik igazgató előd „uralma” (pl. kályhacső betömése, aminek szünet lett a következménye), a nem állandó „vendég”- vagy „kölcsontanárok” státuszviszonyai miatt a diákfortélyok a fegyelem lazulását eredményezték.

A kiteljesedő iskola életét az 1956-os forradalmi események nem kavarták fel, azonban Gál Ambrus igazgatónak a városban való – talán soha nem tisztázott – tevékenysége miatt el kellett hagynia az iskolát, visszahelyezték Csurgóra beosztott tanárnak.

Az 1957-es évet átmenetileg igazgató nélkül kezdtük. Februárban a Megyei Tanács összehívta a Középszolai Igazgatók Értekezletét, ahova – a testület kívánságára – én mentem el. Jelentkeztem a Művelődési Osztály vezetőjénél, bejelentettem, hogy nincs igazgatónk és mint „delegált” jöttem az értekezletre. Erre az osztályvezető belenyúlt íróasztala fiókjába, kivett egy borítékot, kezembe nyomta és közölte: „Nagyatádnak van igazgatója, az pedig te vagy, működésedhez sok sikert kívánok.”

Így lettem – minden előzetes egyeztetés, beszélgetés („káderezés”) nélkül a fiatal intézmény negyedik igazgatója. Mi tagadás. Az egyetemen én sokat tanultam. Olyan diákvezetői tapasztalatokra is szert tettem, ami engedett némi belátást az intézményvezetési technikákba, praktikákba, de ott igazgatóvá senkit nem képeztek ki. Ahogy mondani szokták, „magamba szálltam” és elkezdtem gondolkodni, hogy 24-25 éves fejjel és 1-2 éves tanári tapasztalattal hogyan is kell egy iskolát igazgatni. Egyet biztosan tudtam, hogy óvatosan bátornak kell lennem, illetve ez egyedül nem megy.

Számba kellett tehát venni a feladatokat, felmérni a fejlesztési lehetőségeket, a településsel és a környékével való kapcsolati lehetőségeket. Kétségkívül akkor a legfontosabbnak ítéltam az

iskola életének első érettségijét jól előkészíteni. Utólag is azt kellett megállapítanom, hogy jól mutatkozott be a gimnázium. Az érettségi elnök titokban azt mondta nekem: „Voltam már nagy múltú iskolában is elnök. Nyugodtan egymás mellé állíthatnálak benneteket.”

Persze az érettségire való felkészítést nem csak a tárgyi ismeretek szempontjából kellett jól átgondolnunk és megszerveznünk, hanem a leendő érettségizők gondolkodását, tudati, akarati beállítódását is rá kellett irányítanunk az érettségire, mint akcióra. Ehhez segítségül kellett hívnunk a szülőket is. Azt hiszem az érettségit megelőző egy-két évben szinte minden maturandus-jelöltet meglátogattunk családjában. Szerettük volna családi ügyé tenni is tenni az eseményt. Az eredmények igazolták a stratégiánk helyességét. Ennek az egy-két éves intenzív oktató-nevelő munkának kihatása lett a következő évfolyamokra is.

Nekem, mint iskolavezetőnek, terveim között szerepelt rávenni a város és a megye illetékes vezetőit egy új, méltó épület és tárgyi, technikai feltételek megépítésére, illetve megteremtésére. Nem volt könnyű a terv megvalósítása, de némi elégedettséget jelentett számomra, hogy amikor

megváltam az iskolától már a döntés megszületett, az épület új helyét kijelölték, és megkezdték az építés előkészületeit.

Megszerettem Nagyatádot. El tudtam képzelni, hogy akár évtizedekig ott éljek és dolgozzam. A sors azonban közbeszólt. 1959 tavaszán eldőlt, hogy Kaposváron felsőfokú tanítóképzőt alapítanak. Illetékesek megkerestek és meghívtak tanárnak. Hosszú belső és családi vívódás után döntöttem úgy, hogy elfogadom az állást. Nem tagadom: nehéz szívvel hagytam ott Nagyatádot, az iskolát, a barátokat, kollégákat, a tanulókat. Hiszen tanárrá válásom első éveit éltem meg ott. Együtt váltunk intézménnyé tanárok, diákok, az iskolát támogató városi vezetők. Köszönöm a sorsnak, hogy az iskola ötven évéből négyet magaménak is mondhatok.

Különös tisztelettel és hálával tartozom akkori kollégáimnak és diákjaimnak, akik elfogadtak, támogattak, bíztak bennem. Nem véletlen talán, hogy közülük nem eggyel a mai napig is szinte baráti szálak fűznek össze. Úgy érzem, hogy egész tanári-pedagógusi pályámat nagymértékben meghatározták a nagyatádi évek.

Kívánok még sok-sok sikeres évtizedet, aranylapokra méltó történelmet az iskola mindenkori vezetőinek, tanárainak, diákjainak.

3. Varga József visszaemlékezése az első évekre

Varga József: Visszaemlékezés

1957-2007, avagy 1953-57, mindenképpen ez az osztály nagy történelme, amelynek részese lehettem. Én is veletek kezdhettem tanári pályámat – együtt formálódtunk a nem éppen sima, kitaposott úton.

1955. október végén kerültem Nagyatádra, miután leszereltem tartalékos tisztként. Szelíden, szolidan jelentkeztem Gál Ambrus igazgató úrnál, aki közvetlen módon fogadott, majd vázolta lehetőségeimet. Utána Sáríka néni vett pártfogásba és megmutatta szálláshelyemet, a padlásszobát, amelyben harmadik lakó lettem: Kallós Károly, Tóth Ferenc mellett. Három vaságy matracokkal, egy szekrény, egy lavór, három

szék és egy dobkályha. Az egyetem elvégzése után 22 évesen mást vártunk.

Nem értünk rá önsajnálkozásra, mert várt a munka! Az viszont volt!

Egy vendéglő (Farkas), egy üzlet (Fazekas) helyiségeiből alakult ki a nagyatádi gimnázium. A mostoha körülményeinken segített az 1956-os mohácsi árvíz, mert az épületben lévő két tanterem, amely a Dísz Iskola raktára volt – felszabadult. Az ott tárolt holmik egy részét elvitték Mohácsra, egy részét mi vettük birtokunkba. Lett ping-pong asztalunk, focilabda, könyvtárunk.

1955/56-os tanévtől a tantestületben is lényeges változás következett be: egyetemet végzett fiatal pedagógusok érkeztek nagy lelkesedéssel. Csak kémia és testnevelő szakos nem volt. Itt kezdődött a bajom! Hamar kiderült, hogy több sportágban is kipróbáltam magamat, így igazgatóm a testnevelést rám osztotta. Három évig testnevelő tanár voltam. 1958-ban érkezett Szűts Béla teli gondokkal, aggodalmakkal. Tornaterem nem volt, udvar sem. Jó idő esetén a sportpályára vonultunk katonás alakzatban, énekszóval. Nehéz helyzetben voltam, hiszen leány, fiú csoportok voltak. Fegyelmet tartani és eredményt kellett produkálni! Mindegyikkel sikerült

megbirkóznom! Minden délután a sportpályán **edzés** volt, nagy létszámmal (a helyhiány miatt nem **áll módomban** a részletekkel foglalkozni, pedig az **élmények**, **egyedi** esetek színesítenék a visszaemlékezést).

Külön kell írnom azon időszakról, amikor **új tornaeszközöket** kaptunk: tornapadok, svédsekreány, korlát. **Mindig** rettegetem, amikor egyesek a szereken voltak: vagy **ügyesek és** vakmerők, vagy „nehézségek” adódtak! Mégis **szép időszak** volt! A földrajz órákon szabályosabb rendben **folyt az élet**. Térképek ugyan hiányoztak, de az a pár darab elég **volt a** topográfiai ismeretek elsajátításához. Extrém esetek **itt is előfordultak**, ki-ki emlékezhet rájuk.

Nagyobb nehézséget okozott, hogy a **kémiát tanító** mérnök, nyugdíjas tanár (Kiss Feri bácsi) **lemondta közreműködését**, igazgatóm engem jelölt ki a tantárgy **tanítására**, mivel az egyetemen tanultam kémiát, geokémiát! **Tanulhattam**, hogy taníthassak!!! 1957-ben jött Gál Franciska **és megszabadultam** e nagy tehertől. Drasztikus módszert **is bevezettem** a fiú tanulók egyetértésével: „segesvári csata”. **Ma** ezt testi sértésnek, erőszaknak, brutalitásnak **számít, akkor** nem. Leszoktak a zsebre tett kézről (lehet, hogy **ez a reflex** ma is él bennetek).

Na és az osztályfőnökség: 1957 elején lettem osztályfőnökötök, miután Deli István igazgató lett (Gál Ambrus visszatért Csurgóra igazgatónak). A feladatom főleg adminisztrációra terjedt ki, az igazi, az eszmei irányító továbbra is Deli Pista maradt. Az osztály megismerése nem okozott gondot, hiszen földrajz és a testnevelési órák bő ismeretekkel láttak el. A családlátogatást komolyan vettük, együtt mentük helybe és vidékre is. Így szoros kapcsolatba kerültem a szülőkkel, ami nagyon megkönnyítette munkámat. A fegyelmi vétségek megítélésében egyet értettünk. Nem volt sok dolgom e téren. Szolid, jól nevelt, céltudatos fiatalok voltak. (Igaz, az akkori nagyközség és környezete eléggé meghatározta mozgástereteket, viselkedésüket!)

A nagyatádi első érettségi sikeres volt. A továbbtanulás „civil kontroll” alatt állt és ez megnehezítette a tantestület dolgát. Az 1956-os események pár esetben éreztették hatásukat, de összességében – a mai kép alapján – gyökeresen nem törte derékba pályákat, sőt egyesek nagyon sikeresek lettek.

Mivel minden személyre nem tudok az idő távlatából pontos képet adni, egyeseket pedig nem akarok mások fölé helyezni, így marad az osztály, a közösség, amellyel együtt éltem majdnem két évet. Nyugodtam mondhatom, hogy együtt

voltunk fiatalok (5-6 év volt közöttünk!), hasonló érzésekkel, gondokkal. Az akkori időszak szegénysége mellett mégis egy kiegyensúlyozott, vidám társaság képe maradt bennem. Örülök az együtt töltött kellemes időnek!

4. A negyven fős osztály képe 1955-ben

Osztálykép 1955-ből

5. Részletek a gimnázium 1955-56. évi hirdetőkönyvéből

6. sz. hirdetés

1. Ma délután $\frac{1}{2}$ 4 órára a helybeli I. o-ok, 4-re a II. o-ok, 1/25-re a III. o. tanulók jelenjenek meg az I. o. termében az énekkar megszervezése ügyében.
2. Holnap, okt. 5-én az Sz. M vezetősége megbeszélést tart. A tanulók értesítsék szüleiket, akik a vezetőségben vannak, hogy pontosan jelenjenek meg.
3. A tantestület döntött a szakköri felvételek ügyében. Itt közlöm az egyes szakkörök névsorát. Figyelmeztetem az ifjúságot, hogy a szakköröket önkéntesen elhagyni nem lehet, a hiányzásokat éppen úgy kell igazolni, mint az iskolai hiányzásokat.

Orosz szakkör

I. oszt.	II. o.	III. o.
Hargitai Margit	Suri Imre	Gál Mária
Stefán Ádám	Szalay Magdolna	Hadi Anna
Csiszár József	Greller Gyula	Henner Ilona
Kismarton Ilona	Vida Anna	Horváth Mária
Rajnai Margit		
Kiss István		
Fehér Emma		

Matematika szakkör

I. osztály	II. osztály	III. osztály
Pitler László	Szabó József	Bánfalvi Attila
Füles János	Kishalmi Piroska	Kiss Elemér
Németh Margit	Rozsnik Mária	Bakonyi László
Gerlecz Ferenc	Rimanóczy Etelka	Tamás Lajos
József Imre	Gavallér Enikő	VucskicsIstván
József János	Horváth Mária	Zakariás István
Vághi Erzsébet	Szabó Teréz	Tóth Sándor
	Virág András	Pataki Árpád

Fizika szakkör

II. osztály	III. osztály
Vogronics Dénes	Bogdán György
Steiner József	Kosztrics Ferenc
Tóth Béla	Györkös Mária
	Rengyel Margit

A szakköri Munkában való részvétel Kitüntetés, tehát minden tanuló érezze ezt és ennek megfelelően végezze ott munkáját.
A szakköri foglalkozások ideje: hétfő 3-5.

I. oszt: Gál

II. oszt: Kallós

III. oszt: Deli

20. sz. hirdetés

1. A napokban Bicsáki István hivatalsegéd fűrészgépéből elveszett a mágnes. Ennek értéke 1200 Ft körül van. A kár igen komoly, meghaladja a hivatalsegéd két hónapi fizetését. Ha valaki tud valamit az eltűnt mágnestról, haladéktalanul jelentse az igazgatói irodában. Ha valamely tanuló tréfából vagy nem ismerve a mágnes nagy értékét, vitte el a mágnest, a holnapi nap folyamán hozza vissza és adja át nekem. Az illetőnek eme meggondolatlan cselekedetéért semmi büntetése nem lesz. Amennyiben felhívásomnak 2 napon belül eredménye nem lesz, kénytelen leszek az ügyet az államrendőrségnek átadni.
2. Örömmel közlöm ifjúságunkkal, hogy iskolánk tanulói közül a Rákosi Mátyás tanulmányi verseny második fordulójába négy tanulónk jutott be.

Magyar: Hadi Anna

Fizika: Rengyel Margit

Matematika: Pataki Árpád

Földrajz: Majer András

Az elért eredmény azért figyelemreméltó, mert tanulóink az idén vettek először részt ebben az országos jellegű tanulmányi versenyben. A versenyen résztvevő tanulókat dicséretben részesítem. Akik pedig tovább jutottak külön igazgatói dicséretben részesülnek. Kérem a fent említett négy tanulót, hogy a 12 órás szünetben jöjjenek be az irodába és hozzák magukkal ellenőrző könyvüket is.

3. Hétfőn megtartottuk a $\frac{3}{4}$ éves ellenőrző konferenciát. A konferencián megállapítottuk, hogy tanulóink mindjobban magukévá teszik az iskola intelmeit és fokozzák elmélyülésüket a tanulásban. Örvedetes annak megállapítása is, hogy jóval kevesebb az intők és a rovók száma, mint az első negyedévi konferencia alkalmával volt. Kérem az ifjúságot szorgalmát fokozza tovább, és a tanévet abban a tudatban zárjuk, hogy mind a tantestület, mind az ifjúság jó munkát végzett, és ennek a jó munkának gyümölcsét később is élvezni fogjuk.

Nagyatád, 1956. ápr. 12-én

Gál Ambrus
ig.

II. o. Varga József

I. o. Czárné

III. o. Haraszty

4. sz. hirdetés

1. A tanulók között nagyon elharapozott a dohányzás. Közlöm a tanulóifjúsággal, hogy az iskola területén és nyilvános helyen a tanulók számára a dohányzás szigorúan tilos. Ez alól felmentést kapnak azok a IV. osztályos tanulók akik holnap reggel az ellenőrző könyvbe szülők által aláírt engedélyt az osztályfőnöknek bemutatják. De az iskola területén ezek a tanulók sem dohányozhatnak.

2. A további rendelkezésig minden sportfoglalkozást megszüntetek. Ez alól felmentést kapnak Vucskics István, Zachariás István és Tamás Lajos IV. osztályos tanulók.
3. Ugyancsak a további rendelkezésig következőképpen szabályozom a mozibajárást. Hétközben mozilátogatási engedélyt csak egyénileg az osztályfőnökök adnak. Szombaton és vasárnap a korai mozilátogatást továbbra is engedélyezem, ha a filmet 16 éven aluliak is látogatharják. Utóbbi esetben csak a III. és IV. osztályos tanulók mehetnek külön engedély nélkül.

Nagyatád 1957. jan. 28.

Deli István
igazgató

I. osztály: Kiss K.

II. osztály: Varga J.

III. osztály: Harsányi

IV. osztály: Tóth

13. sz. hirdetmény

Közlöm a tanulóifjúsággal (I, II, III. o.), hogy május 27 és 28-án az írásbeli érettségik miatt szünetet adok. Május 27 én Kallós Károly tanár vezetésével kirándulás lesz. A kiránduláson az I. II. és III. osztályos tanulók vesznek részt. További

felvilágosítást Kallós Károly tanár ad. Május 29-én reggel
8 h-kor rendes tanítás.

Nagyatád, 1957. május 21.

Deli István
igazgató

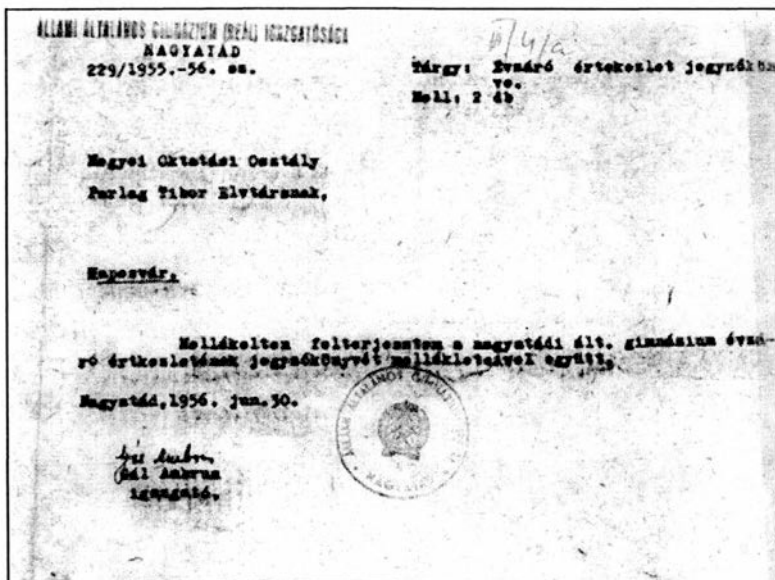
I. o. Kallós Károly

II. o. Harsányi Jenő

III. o. Varga József

6. A gimnázium 1956-ban

- a) Az évváró értekezlet jegyzőkönyvének megküldése a Megyei Oktatási Osztályhoz (229/1955-56. sz. aláíró: Gál Ambrus igazgató)

b) Az 1955/56. tanév értekezletéről felvett jegyzőkönyv
(1956. június 30.)

J e g y z ő k ö n y v .

Készült Nagyatádon, 1956. jun. hó 29.-én a nagyatádi ált. gimnázium év-
szró értekezletén.

Jelen vannak: Gál Ambrus igazgató, Kis Ferencné, Haraszty Imre, Kullós
Károly, Dell István, Szár Istvánné, Varga József, Tóth Ferenc tanárok.
Igazgató üdvözlí a tantestület tagjait. A jegyzőkönyv vezetésére Kis
Ferencné, hitelesítésre Szár Istvánné és Varga Józsefet kéri fel.

Az értekezlet három főfeladattal foglalkozik: -

- a./ Az iskola egész évi munkájának értékelése,
- b./ Az iskola nyári munkatervének szempontjai,
- c./ Tantárgyfelosztás, a tanárok felkészülése a következő tanévre.

A.

As 1955.-56. tanévre beiratkozott 131 tanuló, ebből lemorzsolódott
14 tanuló, évvégi elbírálásban részesült 117 tanuló. A lemorzsolódott
14 tanuló közül 9 az első tanítási napon nem jelent meg, és csak 5 ta-
nuló maradt ki az év folyamán. A III. osztályból Varga Mária férjhe-
ment, a II. osztályból Lakatos Csaba más iskolába távozott, Móssi János
ipari tanulónak ment, Harab Rózsa orvosi igazolvánnyal, pihenés céljá
ból kimaradt, az első osztályból Fehér Emma betegség miatt maradt ki.
Az elmúlt tanév folyamán a mulasztott órák száma 2333 volt, az l
főre eső átlag 19. Mind a lemorzsolódás, mind a mulasztás elem a tanes
tület igen kemény harcot folytatott, felhasználta a osaládlátogatásokat
és bevonta az iskolai DISZ-szervezetet is. Ennek a jómunkáinak köszönhe
tő, hogy viszonylag kevés volt a lemorzsolódás.

Az elmúlt év folyamán az oktató-nevelőmunka iskolánkban fokozato-
san javult, bár szakmai munkaközösségeket létrehozni nem tudunk, a gy-
kori óralátogatások és az utána törtéző megbeszélések fokozták ennek
a munkának az eredményességét. Igazgató év elején elkészítette az első
negyedévi munkatervét, ebben megjelölte a minisztérium által kikül-
dött tanési főfeladatokat. Ennek alapján és saját elképzeléseit hozná-
tás az osztályfőnökök, a szaktanárok elkészítették munkatervüket. A tan-
év folyamán még két alkalommal készítettük munkatervet. A harmadik mun-
katervük feléves munkaterv volt. Az első munkaterv főfeladatákné a ta-
nulóknak fegyelmi állapóságuk megjavítását tűsúta ki, a második és harmadik
pedig a tanulmányi színvonal emelését és a jó tanterületi kollektiva
megteremtését. Háromnegyed évtől az egyik legfontosabb munka a jó be-
iskolázás volt. A kitűzött főfeladatokat aránylag kevés hiánnyal
elvégeztük.

Igazgató óralátogatásai alkalmával igyekezett meggyőződni, hogy
a kartársak óráikra jól felkészültek-e, tanítási órájuk eredményel
járt-e. Megállapította, hogy a nevelők egy-két esettől eltekintve jól
felkészültek óráikra és az órákon igyekeztek eredményes munkát elérni.
Az ismételéseket ak kartársak az irányító tanmenetnek megfelelően el-
végezték, kisebb nehézség csak az első osztállyal matematikából és a
harmadik osztállyal földrajzból mutatkozott. A tanulók vizsgái fel-
készülése jó volt, a vizsgák elhangzott feleletek nem maradtak alatta
az évi átlagos munkának. A fegyelem általában kielégítőnek mondhat-
tanulónak súlyosabb vétségét nem követték el, kivételt képez-
volt első osztályu tanulóknak, aki bizonyítványában több jegyet és
az általános tanulmányi eredményeket kijavította, és a megjegyzési ro-
vatba beírta, hogy a javításokatx osztályfőnöke, Tóth Ferenc nevelő esk-
közölte. Nevezett tanuló, mi hogy eseket a fegyelmi szabályzatokat sér-
tőt ténykedéseket a nyári szünetében osnálta, a tantestület határozás-
szeriat aug. 25.-én vonja felelősségre és hozza meg döntését a fegyel-
mi ügyben.

Az osztályfőnökök munkaközössége Ogar Istvánné vezetésével
rendszeresen működött, a felmerülő problémákat megbeszéltek és az
osztályfőnöki óra terveit az igazgató bekapcsolásával közösen elkészí-
tették.

A nagyatádi gimnázium ebben a tanévben igen sok fiatal nevel-
lőt kapott, akik az év elején nem annyira szakmai, mint inkább módszer

tani nehézségekkel küzdöttek. Az év folyamán szép előrehaladást mutatott szakmai és módszertani téren Csár Istvánné, Harasztly Irmé és Varga József kartárs. Ideológiai szervezett továbbképzésben részt vettek: Gáti Ambrus igazgató, Kis Ferencné orosz szakfelügyelő, Csár Istvánné, és Harasztly Irmé kartársak. Nem szervezett továbbképzési konferenciákat látogattak Deli István, Kallós Károly, Tóth Ferenc és Varga József kartársak. Szakmai továbbképzés csak egyénileg folyt. Kallós Károly és Tóth Ferenc egy alkalommal vettek részt Kapováron matematikai és fizikai módszertani megbeszélésen.

Iskolánkban ebben az évben négy szakkör működött: fizika, földrajz, matematika és orosz. A szakkörök létszáma viszonylag alacsony volt, ez azonban megkönnyítette a szakkörök jó munkáját. Tamplópórákat már a tanév elején megszerveztünk és a mutatkozó szűk segítőknak megfelelően cseréltük. A legjobb tanulópári munkát a II. osztályban tapasztalt az igazgató, ahol a DISZ-szervezet mellett az osztályfőnök is nagy lelkesedéssel XXXXXXXXXX segítette ezt a fontos feladatot. A József Attila olvasómozgalomban 14 tanuló vett részt, de ennek értékelése az év vébéig még nem történt meg. Osztályterminket tanulónk gyűjtek izlésesen dekorálni. Ezt külön ki kell emelni a II. osztály szép munkáját, ahol a tanulók-magyaros szótteseket használták fel az osztály szépitésére. Az osztálykönyvet ket is minden osztály szépen hímezett vászonfedővel látta el. A tul szuflott, szűk osztálytermekben azonban a falak tisztaságát és épas get lehetetlen volt biztosítani. Az első negyedévi értékelő értekel let a tanulószoba felállításának szűkegességét bizonyította. Ezért 25 jelentkező tanuló részére egészen év végéig biztosítottuk a tanulószobai foglalkozást. Ezt a munkát a nevelők kötelező órásában látták el. Később ugyan a létszám lecsökkent, de a tanulószobai foglalkozást nem szüntették meg.

Iskolánkban ebben az évben alakult meg az Emálló DISZ-szervezet, amely 3 alapszervezetet foglalt magában. A DISZ-munka harmadik-kusan bekapcsolódott a tanzsület nyelvi és fizyelmozó munkájába. Az iskolai DISZ-bizottság kevés Emállósággal rendelkezett, az írást Deli István DISZ-segítő tanártól és az igazgatótól várta. A közbene megbeszélt feladatokat a DISZ-tagság bevonásával általában si kerrel oldotta meg. Legjobb munkát a szervezés területén végezték: meg szervezte a szakköröket, létrehozta a kulturbrigádot, melynek keretén belül az ifjúság énekel, szavassal és szinjátszással foglalkozott. A sportmunka téren is nagy segítséget nyújtott a DISZ-szervezet Varga József kartársnak. A DISZ-munkát a jövőben nagyobbfoku Emállóságnak és kezdeményezésnek kell jellemeznie. Ezért küldünk két tanulót, Boros Klára IV.o. tanulót és Márfi János III.o. tanulót nyári DISZ-vezetőképző táborba.

A Szülői Munkaközösség egész éven keresztül lelkesen és odaadón támogatta az iskola munkáját. Kulturális és szórakozó rendezvényeinken nemcsak megjelentek a szülők, de sok segítséget is adtak a bírfi előkészítésében, a tanulók felügyeletében. Kérdéselők al-kalával is egy-egy szülő elkísérte a gyermekeket. De nemcsak erkölcsi, hanem anyagi támogatást is kaptunk a Szülői Munkaközösségtől, amelynek segítségével a tanulóknak ruha, cipősegélyt tudunk adni, év végén pedig könyvjutalmakat kiosztani. A Szülői Munkaközösség végére 4300 Ft-ot gyűjtött össze, hogy az iskolának annyira fontos zongorát megvehessek.

Az iskola könyvtára eléggé kezdetleges állapotban van, sem mennyiségileg, sem minőségileg nem felel meg a kívánalmaknak. Egyik legfontosabb feladatunk könyvtárunk kiegészítése lesz az elkövetkező tanévben. Az 1955.-56. iskolai év elején könyvtárlaományunk 519 db volt. 1955 dec. 31.-én 603-ra emelkedett, a tanév végére 723 lett a könyvek száma. Mindezek ellenére sok a hiány, különösen a kötelező olvasmányokból. A könyvtár forgalma ebben az évben nem mondható kielégítőnek, a tanzsület 51 könyvet, az I.o. 120 könyvet, a II.o. 155, könyvet, a III.o. osztály 266 -ot olvasott. Sajnos, az olvasott könyvek nagyrészt kötelező olvasmányként szerepelnek. Legfontosabb témaivalóknak, hogy tanulóinkkal megszerettessük a könyveket. Meg kell azonban jeyeznünk, hogy ifjúságunk a járási könyvtárból sok könyvet vett ki.

Második oldal

A biológiai szertár ebben az évben szépen gyarapodott. 1955 dec. 31.-én 59 db esszékünk volt 10969 Ft értékben, év végére 265 db lett 12969,98 Ft értékben.

A kémiai szertár 685 db szemléltetőeszközzel rendelkezik, melynek értéke 5682,59 Ft értékben.

A fizikai szertár 151 db szemléltetőeszközből áll 116729 Ft értékben. Gyarapodás 11 db 1187 Ft értékben.

Sportfelszerelésünk 1955 szept. elsején nem volt, dec. 31.-ig 105 db-ot szerettünk be 6473,30 Ft értékben. Ebben az évben teljes tornatermi alapfelszerelést kapott iskolánk, melynek darabszáma 21, értékét azonban számlák hiányában nem lehet kimutatni.

A földrajzi szertár 111 db szemléltetőeszközzel rendelkezik, beleértve a diafilmeket is. A szemléltetőanyag értéke 4100,10 Ft. Az 1956-os évben gyarapodás 1 db térkép volt 123,60 Ft értékben.

A nyári munkatervet és a tantárgyfelosztást, valamint a tanárok beosztását a jegyzőkönyvünkben mellékeltem. Mellékelem továbbá Úsár István, Melli István, Harasztó Imre, Kallós Károly, Tóth Ferenc és Varga József tanárok minősítését.

Nagyatád, 1956. jún. 30.

Kis András
Kis András
igazgató.

Kis Ferenc
Kis Ferencné
jegyző.

Hitelesítők:

Kis Ferenc

Varga József

Harmadik oldal

ÁLTALÁNOS GIMNÁZIUM (REÁLI) IGAZGATÓSÁGA
NAGYATÁD
Az 1956. évi nyári munkaterv.

B.

I.
Az elmúlt felév elemzése.

Az 1955-56. tanév második félévének célkitűzése a tanulmányi színvonal emelése volt. Ezt a feladatot sikerrel oldottuk meg. A tanulmányi középérték 2,79-ről 3,14-ra emelkedett. Ebben a sikeres munkában benne van a tanterület komoly erőfejtése és az ifjúság alapos felkészülése a vizsgákra. Ennek elérésére mégis 14 tanuló bukott meg. Közülük 13 javítóvizsgát írt, egy pedig osztályismétléssel folytathatja tanulmányait.

A másik főkérdésünk a sikeres beiskolázás volt. A tantestület ezt a feladatot is megoldotta. Beiskoláztunk 41 tanulóat. A beiskolázás a kiválasztásoknak megfelelő. A felvett 41 tanuló közül csak 38 iratkozott be, de a jelenlétekből könnyen lehet a hiányt pótolni.

Ha a tantárgyakat nézzük, meg kell állapítanunk, hogy az ábrázoló geometriával mindenki emelkedés tapasztalható. Sosem emelkedett a magyar írás, de meg lettünk elégedve a többi tárggyal is.

A nyári munkaterv célkitűzése az iskolai nyári munkáknak zavartalan elvégzése, a bukott tanulók korrepetálása, az iskola épületének rendezettségének a szeptembertől kezdve, a dolgozók nyári pihenésének biztosítása és a váron felvetődő kérdések megoldása lesz.

II.

Határidős beiktatás.

1. Szabadság: Kis Ferencné	július 20-augusztus 29-ig
Déli István	" 1 - " 15 "
Harasztó Imre	" 7 - " 16 "
Kallós Károly	" 1 - " 20 "
Tóth Ferenc	" 1- július 21-ig, aug. 5-től aug. 17-ig
Varga József	" 15- aug. 23-ig.
Gál Ambrus	" 15- júli 20-ig, aug 15-aug. 20-ig
Bacsóka Istvánné	" 10-18, aug. 18-25-ig.

Felolós: igazgató.

2. Irodai felügyelet: Harasztó Imre	júli. 1-7.
Varga József	" 8-15.
Kis Ferencné	" 16-20, 15.
Gál Ambrus	aug. 1-15.
Déli István	aug. 15-20.

Felolós: igazgató

3. Iskolatartozási munkák: A nagyterti kertápolás: KGSZ-tel megkötött szerződés szerint az iskola tartozása aug. 15-re befejezendő. Augusztus 15-20 nagytakarítás.

Felolós: igazgató és hivatalsegéd.

4. Nyári korrepetálások: aug. 1-től.

Minden kedden és pénteken 10-13.
korrepetáló tanárok: Harasztó Imre; magyar
Déli István; orosz
Kis Ferencné; "
Tóth Ferenc; matematika
Kallós Károly; "

5. A tanulók nyári munkája:

A munkavállaló tanulók elhelyezése.
A munkoskereseti munkában résztvevő tanulók elindítása júli. 21-én.

Felolós: igazgató és Tóth Ferenc

6. Szabadságbeiskolázás: aug. 10-én iskolabizottsági ülés, a felvételek végleges lezárása.
Az újonnan felvett tanulók kiértékelése.

Felolós: igazgató

7. Iskolatartozási munkák záró értekezlet: július 29.
nyári munkaterv elkészítése: július 29.
szabadságolási terv " " "
irodai átszükséglet beosztása " " "
javító és pótlóvizsgák beiktatása: júli. 29.

Negyedik oldal: Nyári munkaterv

- c) Tamás Lajos: Egy nagyatádi gimnazista '56-os emlékei

Tamás Lajos: Egy nagyatádi gimnazista '56-os emlékei

Fiatalság, jókedv – hátborzongató vastapsok (Sztálin-Rákosi!), nagy május elsejék, deportálások. A Kolozsvári utca és a Szabó Dezső utca sarkán lakó Bótosék egyik éjszaka rettegve hallgatták a közelben berregő Csepel teherautó hangját, amelynek rendeltetése az éppen deportáltak hangjának és a platóra felhajigált szükség-holmik tompa puffanásának elfedése volt. Reggelre két családi ház üresen állt. Az egyikben Nagy V. Öcsiék laktak, aki osztálytársam volt és többé nem hallottam róla. A környéken szokatlan csend, szemben Cs. Laciék laktak. A faházba bemerészkedtünk és két örök barátommal, matattunk a limlomok között. Sokáig megvolt egy összerakható csavarhúzó készlet, amit magammal vittem. Nem emlékszem, hogy ez '51 vagy '52-ben volt-e.

1953 nagy eseménye az atádi gimnáziumi oktatás indulása. Selmeczi Miklós igazgató elsősorban ránk, nagyatádi nyolcadikosokra számított. Sokan be is iratkoztunk. Nekünk már nem kellett Csurgóra vagy Kaposvárra utazni.

Szép évek: első év a volt általános iskolában, a második a régi polgári iskolában, a harmadik és negyedik a Farkas Vendéglő udvari épületében. Fiatal tanárok, jó szellemű osztály: tanulás, foci. 1956 őszén kezdtük el a negyedik osztályt.

Október 23-ának reggelére határozottan emlékszem. Háromnegyed hét körül Viktor bátyánk, a „reakciós” Árpád utcai szabómester kopogott erőteljesen a konyhaablakon: „Hát nem tudjátok, kitört a forradalom Pesten!” Bekapcsoljuk a néprádiót, fegyverropogás, időnként szomorú muzsika. Iskolába menni azért kell. Az osztályban tanakodás, bizonytalanság. A vidékiek elmentek haza, mi helybeliek maradtunk. Úgy éreztük, tanáraink nem ellenségei a forradalomnak. Igazgatónk, G. Ambrus lehetővé tette, hogy az itt szolgálatot teljesítő egyetemista katonák kapcsolatba lépjenek velünk. Nem beszéltünk össze, de egy kivétellel, valamennyien jelentkeztünk nemzetőrnek.

Sárga épület, kultúrház a Széchenyi tér sarkán. Sürgés-forgás, puskás emberek rohangálnak a lépcsőn le és fel. Keressük egymást osztálytársaimmal, barátaimmal, mert el-el szakadtunk egymástól. Fegyverosztás, fegyverfelvétel. Én ezt nem merem hazavinni! Mégis hazavittem, a bejáratnál a két ajtó közé egy

cukros zsák mögé tettem. Ettem – ittam, **majd** „szolgálatba” mentem, ahová szüleim aggódása kísért.

Az „egység” többnyire egy egyetemista **és egy** gimnazista. Különböző helyeken őrködtünk. Engem **az állomás** területén lévő ÁFOR telepre osztottak be egy **egyetemistával**. Jól megvoltunk egymással. A közelben lakott **egy osztálytársnőm**, akinek vasutas volt az édesapja. Egy **alkalommal behívtak**. A puskámat a sarokba tettem, jóízűen és jó **hangulatban** sült tököttünk. „Tököt a nemzetörnek!” mondogattuk **később** titokban.

Barátaim a konzervgyárat és a somogyszobi **utat** „védték”. Egyszer én is oda kerültem. Szürkület **volt, a** távolban láncotalpak csörömpölését véltük hallani. „**Ha közelebb jön, lövünk!**” Néhány kisebb ágyú volt a téglagyár **melletti** dombon beásva. Nagy volt az izgalom. Nem **lőttünk!** Egy olajos teherautó volt és láncot húzott maga **után**. Őrültünk a „győzelemnek”.

November 3-án délután „szolgálati helyemen” **fogyasztottam** a hazait, amit a papa és az öcsém **hozott**. **Velem** tartott egyetemista „harcostársam” is, aki országos **kerékpárbajnok** volt, sokat mesélt a versenyeiről. Nem **tudom már, hogy** melyik egyetemre járt. Őrködtünk. Kődös, nyirkos **idő**. Halotti csend

az ÁFOR telepen. „Mutasd a puskádat!” Éreztem, hogy vége a tökevős forradalomnak. „Te! Ennek a puskának a csöve tele van zsírral!” Hát ez is baj! –gondoltam. „Ha ezzel lőttél volna, önmagad végezted volna ki.” Lázasan tisztogatni kezdtük, miközben hallgattuk a rádiót, amelyben szoptató anyáknak adtak tanácsokat, amikor az adás hirtelen megszakadt: „Itt Nagy Imre beszél. A szovjet csapatok ma éjjel megtámadták Budapestet. Csapataink harcban állnak...”. Na, vége a nemzetőrségnek! Tanakodtunk egy kicsit majd elbúcsúztunk egymástól a katona réten át elindultam a kultúrház felé. Mi lenne, ha hazavinném és elrejténém a veranda padlásán? A Mama ezt nem engedné. Esetleg titokban? – Nem! Mentem tovább a virradat szürkületében a kitaposott gyalogúton keresztül, a réten. A kultúrház kihalt volt, katonai holmik szanaszét. Nem találkoztam senkivel. A zsíros csövű puskámat az egyik sarokba támasztottam és hazamentem – aludni.

Vége a forradalomnak, vér nélkül, csendesen. Nem nyertünk. Nem lesz 23-a piros betűs ünnep. „Oly távol, messze van hazám...” Szép dal. Statárium.

Ismét gimibe járunk, és érettségire készülünk. Nem beszélünk „harcainkról”. Mindenkinek sikerül az érettségi, közülünk sokan előbb vagy utóbb egyetemre kerültek.

Jó osztály volt, megértő és jó tanárok, akik közül néhányan ma már barátok. Nem akartunk hősök lenni, csak a szívünk vezérelt minket. Büszkéek lehetünk arra, hogy e történelmi esemény részesei voltunk.

2007-ben lesz az ötven éves osztálytalálkozó.

IV. FEJEZET

AZ ÉRETTSÉGI

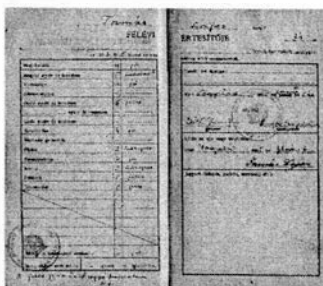
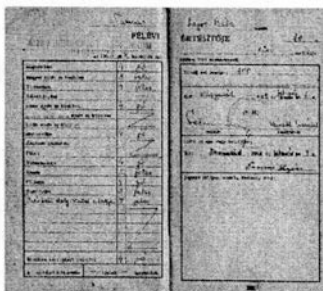
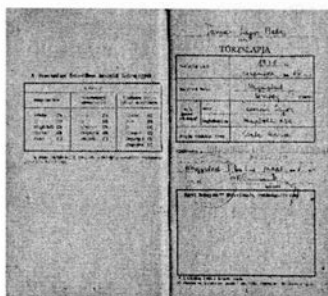
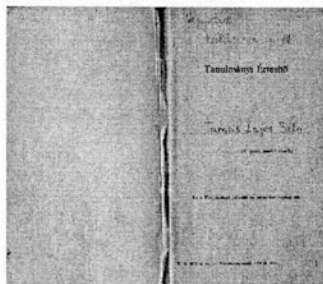
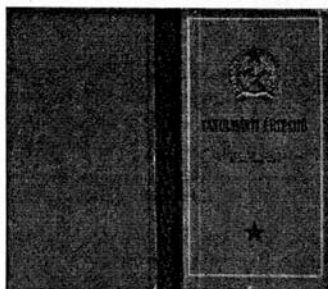
1. Az első érettségizők névsora (lásd: Gimnáziumi Emlékkönyv 175. o.)

1957-ben végzett 4. osztály (reál)

osztályfőnök: Varga József

Bakonyi László	Pékó Mária
Bánfalvi Attila	Rengyel Margit
Bogdán György	Sass Éva
Boros Klára	Selmeczi Mária
Eller László	Szabó Anna
Francz Margit	Szakolics László István
Gál Mária	Takács Judit
Gelecz Imre László	Takács Mária
Györkös Mária	Tamás Lajos Béla
Hadi Anna	Tóth Imre
Kelemen Tibor	Tóth Sándor
Kiss Elemér	Veszner Ilona
Kosztrics Ferenc	Vucskics István
Mayer András	Zachariás István
Németh Mária	Zentai Olga Mária
Pataki Árpád Jenő	
Pápai Sándor József	

2. Egy tanulmányi értesítő másolata

PELEPÉ		Képző Iskola	
Köznevelési		BETESZTÉSI	
Felvételi		Kérdőív	
Név: [Name]		Tanítvány: [Name]	
Születési idő: [Date]		Felvételi évi: [Year]	
Cím: [Address]		Tanintézmény: [School]	
Kor: [Age]		Képzési évfolyam: [Year]	
Családtagjai:		Tanítványi csoport:	
Szülői írásbeli engedély:		Tanítványi igazolás:	

Köznevelési		BETESZTÉSI	
Felvételi		Kérdőív	
Név: [Name]		Tanítvány: [Name]	
Születési idő: [Date]		Felvételi évi: [Year]	
Cím: [Address]		Tanintézmény: [School]	
Kor: [Age]		Képzési évfolyam: [Year]	
Családtagjai:		Tanítványi csoport:	
Szülői írásbeli engedély:		Tanítványi igazolás:	

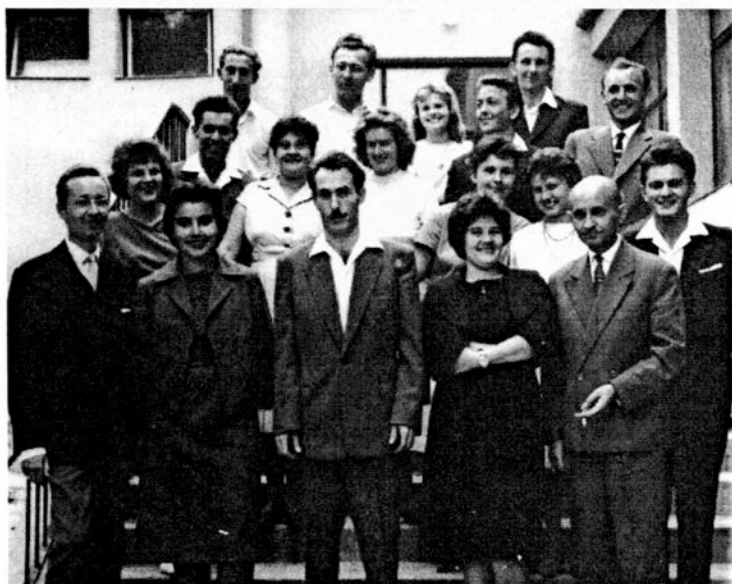
3. Egy érettségi bizonyítvány másolata

Azt állapítja meg:		28. 1957	
 Gimnáziumi érettségi bizonyítvány A A G T A 11. 9. 1. § - a 10. § - a szerint			
194/1956-57. tanévi Tamás Szász Béla ak. Nagy László, Péterffy László, 1937. évi 10. sz. n.			
született, adatai köznevelési minisztériumtól 1937. évi érettségi vizsgaeredménye alapján a következők szerint:			
vizsgán az érettségi vizsgabizottság által érettségi vizsgán részt vevő a következő eredménytel:			
Köznyelv anyanyelvi tudásának	<u>jeles</u>	Matematika	<u>jeles</u>
Latin nyelvi és irodalmi	<u>jeles</u>	Földrajz	<u>jeles</u>
Élettudományok anyanyelvi tudásának	<u>jeles</u>		
Történelem	<u>jeles</u>		
Köznevelési tanintézményi feladatokat a fókuszban lévő érettségi vizsgán a következő:			
Köznyelv anyanyelvi tudásának	<u>jeles</u>	Történelem	<u>jeles</u>
Abrondító geometria	<u>jeles</u>	Földrajz	<u>jeles</u>
Szöveg	<u>jeles</u>		
Földrajz	<u>jeles</u>		
A szabályozott követelményeknek <u>kitűnően</u> megfelel,			
ezért az 1951. évi 14. sz. tvr. 12. §-a értelmében egyenlőtlen és fókuszban lévő tanintézményekre tekintettel			
nyilvánítom érettségi vizsgabizottságunk által érettségi vizsgán részt vevő a következők szerint:			
Ezzel szemben a <u>megfelelő tanulmányi előrelépés</u>			
gimnáziumi képzésének és előrelépésének megfelelő bizonyítványt kiadunk.			
Kelt: Nagy László, Péterffy László, 1957. évi június	<u>10. sz. n.</u>		
<u>Szász Béla</u> igazgató		<u>Szendvői</u> előadó	

V. FEJEZET

ÉRETTSÉGI TALÁLKOZÓK

1. Az első ötéves találkozó résztvevői

2. Egy találkozó a sok közül

3. Meghívó a 40 éves találkozóra

MEGHÍVÓ

A NAGYATÁDI GIMNÁZIUM 1957-BEN VÉGZETT TANULÓI
1997. június 28-án tartják

40 ÉVES TALÁLKOZÓJUKAT

A Nagyatádi Ady Endre Gimnáziumban.

Találkozás:

17 órakor a Gimnáziumban

Közös vacsora:

19 órakor a FEHÉR GALAMB étteremben

Minden kedves meghívottat szeretettel várunk.

örökös szervezők

4. A Somogyi Hírlap tudósítása a 45 éves érettségi találkozóról

Öreg diákok az Arany Kakasban

A nagyatádi gimnázium 1957-ben végzett diákjai 45. érettségi találkozójukat tartották a hétvégén az Arany Kakas étteremben.

- Egy kicsit eszmorított bennünket, hogy a jelenlegi gimnázium vezetői nem tartják fontosnak a kapcsolattartást a régiekkel - mondta *Tömös Lajos*, az egyik öreg diák -, ezért az osztálytalálkozót sem a régi alma materben tartjuk. Annak viszont örülök, hogy igazolatlanul nincs távol senki. Sajnos a régi tanáraink egy részére, s három osztálytársunkra már csak a temetőben emlékezhetünk.

Dr. Zakarás István bőrgyógyász főorvos is ebben az osztályban érettségizett.

- Jó csapat volt a miénk, akartunk tanulni, tudni. Mi sem bizonyítja jobban, hogy az osztálytársainak mintegy a feléből diplo-

Vegyvenöt év után találkozták az egykori diákok

FOTÓ: SOÓS NÓRMI

más lett. Persze nem voltunk mi mintadiákok, a csínyekből is kivettük a részünket. S ennek gyakran volt szenvedő alanya *Varga József*, az osztályfőnökünk is.

- Amikor átvettem az osztályt, ők már profi diákok voltak, én viszont kezdő tanár. Alig volt közöttük öt év korkülönbség. Hamar szót értettem a gyerekekkel - mondta az osztályfőnök -, föld-

rajzot és testnevelést is tanítottam nekik még abban a klottgatyás világban. Az emlékeimben az egyik legkedvesebb osztályomként maradt meg, s nem csak azért, mert ők voltak az elsők.

Az ebéd alatt a meglejt hölgyek s urak majdnem fél évszázadot reptültek vissza az időben, s mint diákok, jókat nevetve emlegették a gimnáziumi éveket. SZARKA ÁGNES

VI. FEJEZET

ZÁRÓ GONDOLATOK

A gimnázium első négy évének eseményeit volt szerencsém közvetlenül is tapasztalni. Maradandó emlékek közül külön is kiemelendő hogy a nagyon szerény feltételek ellenére is viszonylag jó eredményt ért el az első érettségiző osztály, nem csupán az érettségin, hanem az életben is. A fiatal gimnázium szorosan kapcsolódott a csurgói gimnáziumhoz, amelynek tanulóival rendszeresen focimérkőzéseket rendeztünk. Több tanuló vett részt közülünk különböző megyei tanulmányi versenyen és többen szerepeltek az akkori NB III-as focicsapatban is. Az iskola családias légköréhez hozzájárultak a tiszteletre és szeretetre méltó tanárok is, akik közül többen is csak néhány évvel voltak nálunk idősebbek. Ennek ellenére kapcsolatunk alapvető jellemzője az egymás tiszteletben tartása volt. Az osztálytársak közötti kapcsolatot segítőkészség, egymás támogatása és feltétel nélküli barátság jellemezte. A szoros emberi kapcsolatokra utal, hogy az ötévenkénti

találkozókon csaknem valamennyi osztálytársunk részt vesz, de sajnos az osztályunk létszáma folyamatosan csökken.

Az ötven éves találkozónk idején a gimnázium épületén jelentős felújítási munkák folynak. A találkozónk helye ezért a Városi Önkormányzat Tanácssterme, amelyet a város polgármestere biztosított számunkra.

A gimnázium jelenlegi vezetőinek és a tantestületnek sok sikert kívánok.

A mindenkori diákokat pedig emlékeztetem arra a feliratra, amely a „Benyák sarok” emeletes épületének keleti homlokzatán volt olvasható:

„A munka mindent legyőz!”

Ormai István polgármesternek és Varga Éva igazgatónőnek hálásan köszönöm e kiadvány megjelenéséhez nyújtott nélkülözhetetlen segítségét, és munkájukhoz további sok sikert és jó egészséget kívánok.

Végezetül megköszönöm Márton Máriaának a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Polgári Jogi Tanszéke elsőéves PhD hallgatójának e kiadvány szerkesztéséhez és

egyben az ötven éves érettségi találkozó előkészítéséhez nyújtott áldozatkész és eredményes munkáját.

Pécs, 2007. július 10.

Tartalomjegyzék

Előszó	3
I. Fejezet – Előzmények	5
1. Életmű átadása a Nagyatádi Könyvtárnak	5
2. Visszatekintés a gimnázium alapítására és első négy évére	8
II. Fejezet – A gimnázium alapítása	11
1. Selmeczi Miklósnak, a gimnázium első igazgatójának visszaemlékezése	11
2. Korabeli dokumentumok a gimnázium alapításáról	17
3. A Somogyi Hírlap tudósítása az alapításról	22
III. Fejezet – Az első négy év történetéből	23
1. Igazgatók és osztályfőnökök az első négy évben	23
2. Deli István visszaemlékezései	24
3. Varga József visszaemlékezései	31
4. A negyven fős osztály képe 1955-ben	35
5. Részletek a gimnázium 1955-56. évi hirdetőkönyvéből	36

6. A gimnázium 1956-ban	42
a. Az évváró értekezlet jegyzőkönyvének megküldése Megyei Oktatási Osztályhoz (229/1955-56. sz. aláíró: Gál Ambrus igazgató)	42
b. Az 1955/56. tanév értekezletéről felvett jegyzőkönyv (1956. június 30.)	43
c. Tamás Lajos: Egy nagyatádi gimnazista '56-os emlékei	47
IV. Fejezet - Az érettségi	52
1. Az első érettségizők névsora	52
2. Egy tanulmányi értesítő másolata	53
3. Egy érettségi bizonyítvány másolata	54
V. Fejezet - Érettségi találkozók	55
VI. Záró gondolatok	58

